

УДК: 338.43:658:635.1/8

ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ПРОМИСЛОВОГО ОВОЧІВНИЦТВА В АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВАХ

Т. С. Пісоченко, канд. екон. наук, асистент

А. Г. Коротунова, студентка

С. Ю. Юношев, студент

Миколаївський національний аграрний університет

Для аграрного сектора економіки, і не тільки нашої держави, характерні проблеми у функціонуванні ринкового механізму, невизначеність функцій його саморегулювання і відсутність регулюючих важелів впливу на встановлення рівноваги в економічних відносинах з господарюючими суб'єктами інших галузей економіки. Це визначає необхідність застосування регуляторного впливу з боку державних структур на економічні процеси в аграрному секторі. На прикладі країн ЄС ми бачимо, що переважна більшість економічно розвинених країн здійснюють політику так званого аграрного протекціонізму, від якої потерпають в підтримці потрібної прибутковості сільськогосподарських підприємств.

Однак перехід вітчизняного овочівництва до ринкових умов супроводжувався зменшенням виробництва овочів в сільськогосподарських підприємствах і збільшенням його в господарствах населення, де сконцентровано близько 90% виробництва овочів.

Овочівництву притаманні деякі особливості, які визначають розвиток, розміщення і організацію виробництва овочів. Вирішальне значення мають природно-кліматичні умови і район розміщення господарства. Овочівництво об'єднує безліч одно-, дво- і багаторічних культур, розрізняються за біологічними і господарськими ознаками. Багато з них вирощуються через розсаду, в зв'язку з чим необхідні спеціальні культивацийні споруди. В галузі застосовується складна і значно відрізняється по окремих культурах технологія, що ускладнює механізм їх обробітку [1].

Підвищення ефективності виробництва овочів, особливо в закритому ґрунті, в сучасних умовах бачиться дуже складним процесом без застосування відповідної системи державного регулювання. Ситуація, яку ми маємо в галузі овочівництва стала наслідком відсутності державної підтримки сільськогосподарських виробників. Підприємства виробники овочевої продукції самостійно, без допомоги державних регулюючих органів, не мають можливості вирішити цілий комплекс проблем самостійно.

Однією з особливостей вирощування овочів є те, що незалежно від регіону практикуються дві схеми їх виробництва - у відкритому і

захищеному ґрунті (виробництво овочів у теплицях). Дані схеми мають суттєві технологічні відмінності і вимагають різного рівня і характеру капітальних вкладень і поточних витрат. Галузь виробництва овочів захищеного ґрунту постійно знаходиться у стані турбулентності, розвивається повільно та не технологічно і як результат не забезпечує населення України тепличною продукцією в потрібній кількості та належної якості. Приблизно 80% скляних теплиць в Україні це старі скляні теплиці не переобладнані під потреби сучасних технологій. Їх стає все менше і менше через закриття [2].

Головною проблемою процесу виробництва тепличної продукції в умовах України – її собівартість, основну частину якої становлять витрати на енергоносії. За такої високої собівартості вітчизняна продукція не може бути конкурентоспроможною у країнах Європи. Адже собівартість виробництва в інших країнах, де вартість газу нижче, або використовуються сонячні батареї, та і тривалість зими набагато коротша, температура тепліша, набагато вища ніж в Україні. Адже є країни, де виробнича собівартість набагато дешевша: наприклад, Туреччина є лідером з імпорту в Україну огірків і томатів у зимовий і весняний періоди. І саме ця країна впливає на формування цін на відповідну овочеву продукцію наших виробників [3].

Отже, важливим фактором економічного розвитку промислового овочівництва в Україні повинна стати допомога товаровиробникам в адаптації до ринкових умов. Галузь потребує переоснащення та кооперації фінансових зусиль для виходу на ефективну модель розвитку. Так, перехід на нові технології потребує значних інвестицій, яких немає у жодного вітчизняного товаровиробника тепличних овочів.

Література

1. Кучеренко Т.Е. Сьогодення й майбутнє вітчизняного овочівництва Пропозиція – № 2. – 2015. – с. 45-48
2. Махно М. Відкриті питання закритого ґрунту //Плантатор. 2019. №3. С.8.
3. Логоша Р.В. Стан та перспективи діяльності овочепереробних підприємств в Україні / Р.В. Логоша// Економіка. Фінанси. Менеджмент: актуальні питання науки і практики. – 2017. – Вип. 3(8). – С. 64–77.